

**Білоцерківський національний аграрний університет**  
**Економічний факультет**  
**Кафедра економіки та економічної теорії**

	<p><b>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</b>  <b>«ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»</b></p> <p>Галузь знань - 07 «Управління та адміністрування»          Спеціальність - 073 «Менеджмент»          Освітня програма - «Менеджмент»</p>
<b>Рівень вищої освіти</b>	перший (бакалаврський)
<b>Компонент освітньої програми</b>	обов'язковий
<b>Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин</b>	4 кредити /120 годин
<b>Семестр</b>	5
<b>Форма контролю</b>	іспит
<b>Мова викладання</b>	українська
<p><b>Профайл викладача</b></p> <div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center;">   </div>	<p><b>Шуст Олена Анатоліївна</b>  <b>Посада:</b> професор кафедри економіки та економічної теорії  <b>Вчене звання:</b> професор  <b>Науковий ступінь:</b> доктор економічних наук  <b>Робоче місце:</b> навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), 121 ауд. (кафедра економіки та економічної теорії).  <b>E-mail:</b> <a href="mailto:economidpr@ukr.net">economidpr@ukr.net</a>  <b>Зв'язок з викладачем:</b> відповідно до розкладу занять та графіка консультацій</p> <p><b>Житник Тетяна Петрівна</b>  <b>Посада:</b> доцент кафедри економіки та економічної теорії  <b>Вчене звання:</b> доцент  <b>Науковий ступінь:</b> кандидат економічних наук  <b>Робоче місце:</b> навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), 121 ауд. (кафедра економіки та економічної теорії).  <b>E-mail:</b> <a href="mailto:tatpetr@ukr.net">tatpetr@ukr.net</a>  <b>Зв'язок з викладачем:</b> +380968117607</p>
<b>Опис дисципліни</b>	<p>Дисципліна «Економіка підприємства» вивчає основи механізму функціонування підприємств в сучасних умовах. Економіка підприємства – це наука про ефективність виробництва, шляхи і методи досягнення підприємством найкращих результатів при найменших затратах. Предметом вивчення економіки підприємства є методи і способи раціонального поєднання та ефективного використання всіх</p>

	<p>елементів виробничого процесу на рівні підприємства. При цьому економічні, організаційні й техніко-технологічні питання розглядаються у тісному взаємозв'язку. Об'єктом вивчення курсу є підприємство як первинна ланка економічної системи. Результатом вивчення дисципліни є набуття майбутніми менеджерами вмій, спрямованих на отримання заздалегідь окреслених результатів господарювання шляхом ефективного використання трудових, матеріальних, нематеріальних, фінансових та інвестиційних ресурсів підприємства; застосування практичних навичок у прийнятті науково обґрунтованих управлінських рішень в умовах ринкової економіки.</p>
<p><b>Передумови для вивчення дисципліни</b></p>	<p>Обов'язкова навчальна дисципліна «Економіка підприємства» базується на знаннях таких дисциплін як «Економічна теорія», «Історія економіки та економічної думки», «Вища математика», «Мікроекономіка та макроекономіка».</p>
<p><b>Мета вивчення дисципліни</b></p>	<p>Метою вивчення дисципліни «Економіка підприємства» є формування у здобувачів вищої освіти наукового світогляду та сукупності знань і навичок використання наукового інструментарію, теорії та практики господарювання, конкретних форм і методів управління, принципів формування й використання виробничого потенціалу; взаємодії всіх видів ресурсів з використанням фундаментальних та спеціальних підходів та методів до підвищення ефективності управління підприємствами на основі аналізу, планування та контролю їх діяльності.</p>
<p><b>Формат дисципліни</b></p>	<p>Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційна форма навчання тощо) використовуються платформи Moodle, ZOOM. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.</p>
<p><b>Очікувані результати навчання</b></p>	<p>PH 04.1. Демонструвати навички здійснювати ефективне антикризове управління підприємством; вміння вишукувати резерви та розробляти управлінські рішення щодо підвищення ефективності діяльності підприємства.  PH 04.2. Вміти обґрунтовувати найбільш ефективні заходи стимулювання праці персоналу з метою більш повного використання матеріально-технічного і трудового потенціалу підприємства.  PH 12.1. Знати чинники, які впливають на ефективність роботи підприємства.  PH 12.2. Вміти проводити аналіз використання ресурсів та оцінювати діяльність підприємства з економічної точки зору (уміти розраховувати структуру, динаміку та ефективність використання основних та оборотних засобів підприємства; розраховувати собівартість продукції; аналізувати фінансово-економічні показники діяльності підприємства та показники ефективності інвестиційної діяльності).  PH 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі</p>

	<p>під керівництвом лідера (знати засади управління конкурентоспроможністю підприємства; вміти планувати продуктивність праці персоналу та провадити ефективне антикризове управління підприємством).</p>
<p><b>Структура курсу</b></p>	<p><i>Змістовий модуль 1. Підприємство у сучасній системі господарювання</i></p> <p>Тема 1.1. Теорії економіки підприємства і основи підприємництва.</p> <p>Тема 1.2. Зовнішнє середовище господарювання підприємств.</p> <p>Тема 1.3. Структура та управління підприємством.</p> <p>Тема 1.4. Теоретичні основи планування діяльності підприємства.</p> <p>Тема 1.5. Організація виробництва і забезпечення якості продукції.</p> <p>Тема 1.6. Ринок і продукція. Маркетингова діяльність підприємства на ринку.</p> <p>Тема 1.7. Інвестиційно-інноваційна діяльність підприємства.</p> <p><i>Змістовий модуль 2. Ресурсне забезпечення, економічні результати та ефективність діяльності підприємства</i></p> <p>Тема 2.1. Персонал підприємства. Продуктивність та оплата праці.</p> <p>Тема 2.2. Земельні ресурси підприємства.</p> <p>Тема 2.3. Капітал підприємства.</p> <p>Тема 2.4. Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства.</p> <p>Тема 2.5. Витрати виробництва та собівартість продукції підприємства.</p> <p>Тема 2.6. Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>Тема 2.7. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства.</p>
<p><b>Методи навчання</b></p>	<p>Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань. Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням ситуаційних та розрахункових завдань – індивідуальних та в групах; ділових та рольових ігор. Вихідними матеріалами є річна фінансова та статистична звітність підприємств. Також для вивчення дисципліни застосовуються групові (компаративного аналізу (дискусійний), робота в парах, змінювані трійки) та фронтальні методи навчання (велике коло, незакінчені речення, мозаїка).</p>
<p><b>Види контролю та критерії оцінювання</b></p>	<p>Поточний контроль: активність в дискусії на лекційних заняттях, усне опитування, перевірка виконання практичних завдань (розрахункові роботи, командні проекти, доповіді, презентації, есе). Під час модульного контролю оцінювання здійснюється за правильність відповідей на запитання та розв'язок практичних задач. Під час підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є</p>

стандартизовані комп'ютерні тести.

**Розподіл балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «іспит»**

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Іспит	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	20	10	20	10	30	100

**Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти**

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C	Задовільно	
64–74	D		
60–63	E	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання	
35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням	
1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

**Політика**

**Політика щодо академічної доброчесності:** очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті розміщене на сайті університету <https://cutt.ly/aR13OnU>

**Політика щодо відвідування занять:** очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.

**Політика щодо дедлайнів і перескладання:** студенти мають дотримуватись термінів виконання усіх видів робіт.

**Політика щодо виконання завдань:** позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.

**Рекомендовані джерела інформації**

**Основна література**

1. Економіка підприємства : підручник / [Г. О. Швиданенко, В. Г. Васильков, Н. П. Гончарова, А. І. Дмитренко та ін.] ; за заг. та наук. ред. Г. О. Швиданенко . К. : КНЕУ, 2015. 598 с.
2. Економіка підприємств: підручник / Ф. В. Горбонос, Г. В. Черевко, Н. Ф. Павленчик, А. О. Павленчик. К. : Знання, 2016. 463 с.
3. Економіка підприємства: навч. посіб. / за заг. ред. П. В. Круша, В. І. Подвігіної, Б. М. Сердюка. К.: Ельга-Н, КНТ, 2015. 780 с.
4. Конкурентоспроможність підприємства: підручник / П. І. Юхименко, А. С. Даниленко, С. Г. Батажок, О. А. Шуст, Т. П. Житник та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 320 с.

5. Економічний потенціал підприємства: навч. посіб. / Л. В. Коваль. К: Університетська книга, 2014. 724 с.
6. Іванілов О. С. Економіка підприємства: навч. посіб. К: ЦУЛ, 2019. 728 с.
7. Маслак О. І. Економіка промислового підприємства: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2017. 170 с.
8. Шегда А.В. Економіка підприємства: збірник тестів і задач. К.:ЦУЛ, 2016. 256 с.
9. Економіка підприємства: підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ: Кондор, 2020. 700 с.

#### Додаткова література

1. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
2. Податковий Кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Кодекс законів про працю від 10.12.1971 р. № 322-VIII/ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/322-08>
4. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>
5. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/996-14>
6. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців : Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
7. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 07.06.1996 р. № 236/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text>
8. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 02.03.2015 р. № № 222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>
9. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11.01.2001 р. № 2210-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>
10. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : Закон України від 22.03.2012 р. № 4618-17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>
11. Про ціни і ціноутворення : Закон України від 21.06.2012 р. № 5007-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>
12. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
13. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>
14. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 р. №

108/95–BP. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>

15. Про фінансовий лізинг : Закон України від 16.12.1997 р. № 723/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/723/97-%D0%B2%D1%80#Text>

16. Про холдингові компанії в Україні : Закон України від 15.03.2003 р. № 3528-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3528-15#Text>

17. Tomchuk, O. F. (2017), "Documentation of land plots in the accounting system", *Ekonomika. Finansy. Menedzhment: aktual'ni pytannia nauky i praktyky*, no. 1. pp. 112—122, available at: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/efmapnp\\_2017\\_1\\_12](http://nbuv.gov.ua/UJRN/efmapnp_2017_1_12) (Accessed 28 Sep. 2019).

18. Yevdokimov, Yu. Practical guide to contemporary economics / Yu. Yevdokimov. 2015. 210 p.

19. Gillesple, A. Foundations of economics / A. Gillesple. 2016. 154 p.

20. Walter, J.W. [Economics \(Barron's Business Review Series\)](#) / J.W. Wessels. – 6<sup>th</sup> edition. 2017. 291 p.

21. Антикризове управління економічною стійкістю промислового авіапідприємства. Монографія / С.Г. Пілецька. К.: ЦУЛ, 2019. 320 с.

#### Інтернет ресурси

1. <http://www.zakon.rada.gov.ua> – сайт Верховної Ради України

2. <http://www.kmu.gov.ua> – сайт Кабінету Міністрів України

3. <http://www.ukrstat.gov.ua> – сайт Державної служби статистики України

4. <https://smida.gov.ua> – сайт Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України (річна фінансова звітність підприємств)

5. <http://profapk.org.ua> – Офіційний сайт Профспілки працівників агропромислового комплексу України